

การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครต้องเน้นให้รู้จักความเป็นท้องถิ่น

การจัดหลักสูตรท้องถิ่นที่เรียกว่า “กรุงเทพศึกษา” เป็นการเน้นให้เด็ก กทม. รู้จักท้องถิ่นของตนเอง รู้จักการปกครองของตนเอง รู้ว่าต้องทำตนให้เป็นที่ปรารถนาที่ทรงคุณค่าของเมืองได้อย่างไร

สำหรับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเมืองหลวง หรือกรุงเทพมหานครนั้นมีความหลากหลายมาก สำหรับโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ขณะนี้มีอยู่ 436 โรงเรียน ในขณะที่ สพฐ. มีประมาณ 35,000 โรงเรียน และโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) อีกมากมาย จึงนับว่ากรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการจัดการศึกษาประมาณร้อยละ 34 ของประชากรวัยที่ต้องเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือประมาณ 346,000 คน ซึ่งรูปแบบการจัดการศึกษาเหมือนกับของ สพฐ. แต่ผู้ที่กำหนดนโยบายทางการศึกษามาจากการเลือกตั้ง และมิใช่ข้าราชการ แต่เป็นนักการเมืองทำให้นโยบายแต่ละช่วงแต่ละสมัยมีความแตกต่างกัน และครูของกรุงเทพมหานคร จำนวน 14,637 คนไม่ได้ขึ้นกับสำนักงานการศึกษา แต่ขึ้นกับผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้อำนวยการโรงเรียนซึ่งขึ้นกับผู้อำนวยการเขตกรุงเทพมหานคร อีกชั้นหนึ่ง ขณะนี้มีอยู่ 50 สำนักงานเขต และขึ้นตรงกับปลัดกรุงเทพมหานคร ทำให้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่ากรุงเทพมหานครจัดการศึกษาไม่ก้าวหน้า เพราะผู้บริหารระดับสูงที่กำกับดูแลไมใช่นักการศึกษา แต่ในทางตรงกันข้ามเมื่อศึกษาประวัติศาสตร์ตั้งแต่อดีตมาพบว่าการจัดการศึกษามาจากท้องถิ่น คือ บ้าน วัด วัง ซึ่งเป็นหน่วยที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดจะรู้ความต้องการของ

ประชาชนมากที่สุดดังนั้นจึงพบว่าโรงเรียนของกรุงเทพมหานครทั้ง 436 โรงเรียนมักมีคำนำหน้าด้วย วัด หนอง คลอง สุเหว่า เป็นการแสดงถึงความเป็นท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้การจัดการศึกษาท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร จึงทำตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นแต่ละเขต แต่ละกลุ่ม ซึ่งมีความหลากหลายในแต่ละบริบทที่แตกต่างกันออกไป จากการประเมินของ สมศ. พบว่าการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครได้ผลเป็นที่น่าพอใจแต่ในขณะเดียวกัน กรุงเทพมหานครก็ยังคงต้องพัฒนาต่อไปในอีกหลายๆ ประเด็นทั้งในด้านการศึกษาของเด็กเล็ก หรือศูนย์ดูแลเด็กเล็กกรุงเทพฯ ซึ่งเกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ทั่วทั้งกรุงเทพมหานคร จึงต้องดำเนินการต่อไป ปัจจุบัน **ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมกัน (Memorandum of Understanding MOU) การจัดทำบันทึกความเข้าใจร่วมกันว่าจะร่วมมือกันจัดการศึกษาลักษณะ “พี่กับน้อง” โดยทำในลักษณะของโรงเรียนเครือข่ายโดยเฉพาะการจัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งเป็นการช่วยเหลือกันทางด้านวิชาการ ที่โรงเรียนของ สพฐ. มีความพร้อม แต่โรงเรียนของกรุงเทพมหานครยังขาดความพร้อมอยู่ โดยมีการแบ่งภาระกิจหน้าที่กัน ซึ่งในปัจจุบันได้มีการวางแผน 5 ปีร่วมกันกับ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในการจัดการศึกษาทุกระดับ ทั้งประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้ฐานข้อมูลร่วมกันกับ สพฐ. ทั้ง 3 เขตพื้นที่ในการพัฒนา การศึกษาของกรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ เป็นผู้ที่มีความค่าของกรุงเทพมหานครต่อไป

ในการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร พบว่าเด็กมีปัญหา ด้านภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งกรุงเทพมหานคร มองคุณภาพการศึกษาว่าควรเริ่มที่ผู้บริหาร แต่ก็ไม่ใช่ผู้บริหาร เพียงอย่างเดียว แต่ต้องเน้นที่ครูด้วย โดยมีความเชื่อว่าโรงเรียน จะดีได้ครูต้องดีด้วย โดยนายโกวิทย์ วรพิพัฒน์ อดีตปลัด กระทรวงศึกษาธิการ ได้เคยกล่าวไว้ว่า **“ครูนั้นดูแลลูกหลานของ ประชาชน กรุงเทพมหานครจะต้องดูแลครู ดูแลลูกหลานของครู”** ดังนั้นจึงมีการจัดสวัสดิการสำหรับครูขึ้นมามากมาย เช่น การเบิก ค่าเล่าเรียนบุตร ค่าเดินทาง ค่าหนังสือ ฯลฯ เพื่อที่จะได้คนเก่ง คนดี มาเป็นครู นอกจากนี้ นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน **ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร** คนปัจจุบันก็มีนโยบายการเรียนฟรี เรียนดี อย่างมีคุณภาพ โดยมีการกำหนดคุณลักษณะของเด็กที่เรียนจบ จากโรงเรียนของกรุงเทพมหานครไว้ คือ มีความฉลาดทางอารมณ์ เก่งคณิตศาสตร์ ควบคู่ไปกับภาษา คอมพิวเตอร์ รักชุมชนและ รักกรุงเทพมหานคร โดยมีการจัดหลักสูตรท้องถิ่นที่เรียกว่า **“กรุงเทพศึกษา”** เป็นการเน้นให้เด็ก กทม. รู้จักท้องถิ่นของตนเอง รู้จักการปกครองของตนเอง รู้ว่าต้องทำตนให้เป็นทรัพยากร ที่ทรงคุณค่าของเมืองได้อย่างไร นอกจากนี้ยังมีการจัด การเรียนเรื่องสิ่งแวดล้อม และเรียนรู้บทบาทของผู้บริหารของ กทม. ในตำแหน่งต่างๆ เช่น สมาชิกสภา กทม. (ส.ก.) สมาชิกสภาเขต กทม. (ส.ข.) และ ผู้อำนวยการเขต (ผอ. เขต) สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่กำลังดำเนินการอยู่และจะดำเนินการต่อไป

นายสำเนา จิรธรรม

ผู้อำนวยการกองพัฒนาข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร